

Rüzgâr Kapanı • Victoria Williamson

Genç Kitaplar • Roman • 304 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise
BİLİM ve TEKNOLOJİ • DOĞA ve EVREN • SAĞLIK • İLETİŞİM
engelli yaşamı • bilim • işaret dili • ada yaşamı • önyargı • down sendromu • okul • denizcilik • deney •
kardeşlik • arkadaşlık • gizem • akran zorbalığı • hayvanlar • farklılıklar • empati

İskoçyalı eğitimci, yazar **Victoria Williamson**, farklı engellerle mücadele edenlerin hikâyesini anlatıyor. İşitme engelinden down sendromuna kadar türlü zorlukla yaşamaya çalışan çocukların yanı sıra sakın ada yaşamını tehdit eden sinsi bir tehlikeye odaklanıyor. Farklılıklarıyla baş etmeyi öğrenen dört arkadaşın gizemle örülü macerası, gelişen teknolojiler art niyetle kullanıldığında neler olabileceğini düşündürüyor.

İskoçya'nın küçük bir adasında yaşayan Max, onu sağır bırakan tekne kazasından beri kendini görünmez hissetmektedir. Arkadaşlarının ona sırt dönmesi, evde özellikle babasıyla iletişiminin altüst olması yeni hayatına alışmasını iyice güçleştirir. Bütün umudu, adada yaşanan internet sorununu çözeceği söylenen rüzgâr türbinlerinin kurulmasıdır. Max ve onun gibi dışlanan işitme engelli Erin, down sendromlu Beanie ve felçli David'den oluşan yeni ekibi, protestolara rağmen kurulan türbinlerin yarattığı değişimi keşfettiğinde sona çok az kalmıştır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Doğuştan engelli olmakla sonradan olmak arasında nasıl bir fark var? Hangisi kişinin psikolojisini ve yaşam kalitesini daha fazla etkiler?
- 2- Kazadan sonra işitme duyusunu kaybetmek, Max'in yaşamında neleri değiştirmiş? İkisi de işitme engelli olmasına rağmen Erin ile Max'in tepkileri ve iletişim tarzları arasında ne gibi farklılıklar var?
- 3- Max ve babasının arasında neler oluyor? Max'in babasına düşkün olduğunu, ama ondan aynı sıcaklığı göremediğini hangi davranışlardan anlıyoruz? Babası suçluluk duyuyor olabilir mi?
- 4- Roman, adada yaşama kültürüyle ilgili olumlu-olumsuz ne gibi bilgiler veriyor? Rüzgâr türbinlerinden önce, hatta türbinler geldikten sonra bile kablosuz internetin olmaması, cep telefonlarının çekmemesi ada yaşamını ve özellikle de gençlerin iletişimini nasıl etkiliyor?
- 5- Kazadan sonra oğulları sağırılık travmasını atlatamamışken bebek sahibi olmaları Max'in ebeveynleri için neler düşündürüyor? Max'in, Sally'ye karşı olumsuz duygular içinde olması haklı bir tepki olabilir mi? Sally, babasını Max'ten uzaklaştıran bir engel mi?
- 6- Max'in yeni durumunu kabullenmemesi arkadaşlık ilişkilerine nasıl yansıyor? Temel iletişim yolu olmasına rağmen işaret dilini öğrenmek istememesini neye yormak gerekir? Travma sonrası benzer biçimde çevresine karşı tepkisel davranan çocuk ya da gençlere dair örnekleriniz neler?
- 7- Erin, Beanie ve David'in kişilik özellikleri neler? Diğer öğrencilerce nasıl algılanıyorlar? Engelli bireyler olmaları tepkilerine nasıl yansıyor? Max, "zorunda" kaldığı için iletişim kurduğu bu çocukların yanında kendisini nasıl hissediyor?
- 8- Ryan ve Callum karakterlerinin romanda nasıl bir işlevi var? Ryan'ın zorbalıktan zevk aldığını hangi olaylardan anlıyoruz? Ona bütünüyle katılmasa da Callum'un, Ryan'ı engellememesi kişiliği hakkında neler düşündürüyor?
- 9- Okulda yaşadığı yabancılaşıma ve "öteki" hissetme durumu, Max'in ailesine yaklaşımına nasıl yansıyor? Bütün mutsuzluğuna ve öfkesine rağmen Max'in düşünceli ve sorumluluk sahibi bir aile bireyi olduğu hangi davranışlarından anlaşılıyor?
- 10- Gerçek dünyada, Doktor Ashwood'un yaptığı gibi teknolojinin olanaklarıyla insanların zihnini yönetmek mümkün olabilir mi? Teknolojinin bu tür kullanımı için insan hakları ne diyor?

- 11- Sizce Doktor Ashwood deneyleri için neden İskoçya'daki bu adayı seçmiş olabilir? Dünya genelinde bilimsel ya da askeri araştırmalar ve deneyler için ne tür lokasyonlar ve insan grupları tercih ediliyor? Deneklere izin belgesi imzalatılması deney yapanları aklar mı?
- 12- Max'in, Doktor Ashwood hakkında öğrendiklerini babasına ya da yetişkinlerden birilerine anlatmaması sizce doğru bir karar mı? İkna etmeye çalışarak mücadele cephesini genişletmesi gerekmez miydi? Yerinde olsanız nasıl davranırdınız?
- 13- Babası disleksi olduğunu işin başında itiraf etmiş olsaydı, Max'in kazadan sonraki süreci nasıl etkilenirdi? Vaktinde itiraf etmemiş olması babanın kişiliğine ilişkin neler düşündürüyor?
- 14- Yetişkinler de aynı biçimde itaat ettikleri halde, Doktor Ashwood neden özellikle gençleri hedef alıyor? Romanın sonunda Doktor Ashwood'un yakalanmamış olması gelecek için ne tür ipuçları veriyor?
- 15- Romanda önyargılı yaklaşım ve davranışların örnekleri neler? Bunlarla gerçek yaşamda karşılaşma olasılığımız var mı?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- Atölye:** Max, Erin, Beanie ve David'den esinlenerek "engellilik" ve "normallik" kavramlarını felsefi olarak irdeleyin. Her iki kavrama yüklenen somut ve soyut anlamları, toplumsal değerler üzerinden çalışın. Sonuçta ortaya çıkan ortak görüşleri listeleyin ve kavramlarla ilgili sloganlar üretin.
- Tartışma:** Doktor Ashwood'un ordu destekli deneyinden hareketle teknolojinin güvenilirliği konusunu sınıfça tartışın. Teknolojik gelişmeler, etik ve sosyolojik boyutta hangi riskleri ve tehditleri içeriyor? Bu tehlikeli olasılıklar ışığında gelecekte yaşam nasıl şekillenebilir?
- Anket:** Önce sınıfça zorbalığın ne olduğunu irdeleyen bir beyin fırtınası gerçekleştirin. Özellikle gençlerin günlük yaşamında zorbalık hangi türlerde ve boyutlarda karşımıza çıkıyor? Arkadaşlıklara ve sosyal ilişkilere nasıl yansıyor? Yaygın mı? Zorbalığa uğrayanların yaşamı nasıl etkileniyor; etkilerin kalıcılık riski var mı? Zorbalığa uğrayanların tepkisi ne oluyor? Yetişkinlerin konuya bakışı ve çözüm önerileri neler? Herkes başlıklara ilişkin görüş bildirdikten sonra öne çıkan maddeleri saptayarak bir anket oluşturmak üzere sorular hazırlayın. Gönüllülerden oluşan birkaç ekip okul içi ve dışında öğrenciler ve gençlerle, diğer birkaç ekip de okul içi ve dışında aileler ve başka yetişkinlerle anket yapsınlar. Bakalım, sonuçlar hangi noktalara ışık tutacak; gençlerin ve yetişkinlerin algısı hangi noktalarda farklılaşacak?
- Uygulama:** Herkes önceden belirlediği bir cümleyi, Türkçe işaret dilini kullanarak diğerlerine anlatsın. Cümleyi bilmeyenler ne olduğunu tahmin etsin. Bakalım, işaret dili nasıl kullanılacak, konuşmalar ne kadar anlaşılacak?
- Sosyal sorumluluk projesi:** Öğrenciler 2 gruba ayrılınsın. Gruplardan biri işitme engellileri, diğeri down sendromluları araştırsın. Önce ülkedeki işitme engelliler ve down sendromlularla ilgili sayısal verileri, nedenlerini ve bu kişilerin yaşam koşullarını inceleyerek raporlansın. İkinci aşamada daha küçük gruplar halinde bölünerek ülkede bu farklılıkta olanların yaşamını kolaylaştırmak ve diğerleriyle eşit koşullarda yaşamalarını sağlamak üzere öneriler getirsin. Toplum bu tür engellileri nasıl algılıyor? Devletin ve yerel yönetimlerin mevcut yaklaşımları ne, nasıl olmalı? Hangi düzenlemeleri gerçekleştirmek, nelere dikkat etmek gerekir? Önerileri okul ve yerel yönetimlerle paylaşın.
- Sunum:** Öğrenciler 2 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup, bu romanda olduğu gibi farklılıkları nedeniyle dışlanan ya da zorluklarla karşılaşanları konu alan bir romanı ya da filmi, konusu ve felsefesini açıklayacak bir sunumla tanıtınsın. Tanıtım sunumları, sloganlar ve görsellerle birlikte dikkat çekici bir dosya biçiminde çalışılınsın. Sunumlar sayesinde konuyla ilgili bir seçki oluşturularak okul gruplarında paylaşılınsın.
- Afiş:** Öğrenciler gözlerini kapatıp birkaç dakika boyunca kitapta yaşananları düşünsün. Bu kitap kimde, nasıl bir tat bıraktı? Roman her okurun gözünün önüne nasıl bir tablo getirdi? Bir ressam bu kitabın

bütününü özetlemek istese ne tür renkler, desenler kullanırdı? Bu renkler ve desenlerle kitabı tanıtan bir afiş yapmak için gruplar halinde çalışın. Bakalım, ortaya ne tür yaratıcı tasarımlar çıkacak?

- **Albüm:** Öğrenciler, romanın hayvanlar, dayanışma, empati gibi ana temalarından birini seçerek, bu temayı anlatacak, tanımlayacak düşündürücü ve simgesel fotoğraflar ya da kısa videolar çeksinler. Fotoğraf ve videolar dijital bir albümde toplansın. Dijital albüm yorumlar yapacak, sloganlar üretecek birkaç öğrenciden oluşan yayın kurulu aracılığıyla bölümler halinde sosyal medya hesaplarında yayınlaştırsın.